

“ทำไมช่วงมัธยมศึกษา นักเรียนถึงไม่ได้ถูกดูแลเอาใจใส่ ทั้งที่จริง ๆ

แล้วเป็นช่วงที่ควรได้รับการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ

การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การเข้าสังคม ไม่ใช่ปล่อยให้พวกเขาเหี่ยวเฉาตาย ไร้ความรัก

บาดความมั่นใจในตัวเอง ไม่มีอัตลักษณ์ให้ยึดเหนี่ยว

สุดท้ายสิ่งที่เขาจะยึดเหนี่ยวก็จะกลายเป็นกลุ่มเพื่อน ความศรัทธาของ ออร์โมนวัยรุ่น

ความต้องการการยอมรับ และการทำตัวแปลกแยกที่แสนกลวงเปล่า”

ย ้อนกลับไปในสมัยมัธยมต้น คำถามคลาสสิกของพวกเราก็คือ “เราเรียนไปทำไม? เรียนไปทำไมได้ใช้ ไปเล่นกับเพื่อนดีกว่า ชีวิตของเราใช้ให้คุ้ม” พวกเราจะลืมไปแล้วว่าเมื่อก่อนคิดแบบนั้น ทำแบบนั้น แล้วก็เลิกใส่ใจการเรียนไปซะดื้อๆ ออกไปหาเพื่อนเล่นเกมหลังเลิกเรียน ทอดไข่เจียวกินกับหมูยอ บางมือก็จะเป็นมาฆ่าหมูยอใส่หมูยอ (ไม่รู้ทำไม ในตู้เย็นบ้านเพื่อนมักจะมีหมูยอตลอด) สุราประจำวงจะเป็นแสงโสม พวกเราร้องเพลงกันจนตึงเช้า ทำแก้วแตกไปกินละใบ ครั้งหนึ่งเคยแก้วบาดต้นขาเพื่อนคนหนึ่ง แก้วคอมกริมตัดเส้นเลือดใหญ่ เลือดอาบสันตะสาก พวกเราและเพื่อนที่หือพอกขนาดเจ็บไปส่งโรงพยาบาลและพักรอจนเช้า เราผูกพันกันด้วยสัญญาเลือด ตอนนั้นพวกคิดแบบนั้นจริง ๆ น:

ในตอนนั้นโลกของพวกเรามีแค่เพื่อนกลุ่มเล็ก ๆ 4 คน เข้าร้านเกม กันเหล่า สุนัข นั้แหละ โลกของเรา โลกที่ผู้ใหญ่ไม่มีวันเข้าใจ

พวกผมรูปแบบการคิดแบบนั้นไปนานแล้ว มันผ่านจุดนั้นมานานมาก โลกเราไม่ได้ขับเคลื่อนด้วยแนวความคิดแบบนั้น จนกระทั่งวันหนึ่ง พวกเราต้องมาสอบอยู่ทีใด: ได้ยินเสียงตวาดจากครูที่อยู่ห้องข้าง ๆ เธอไปรอกเสียงผ่านช่องท้อง เสียงหวีดดังแหลม ไร้ปราณี ... อาจจริง ๆ นะครับ ถ้าในมือผมไม่ได้จับปากกาอยู่ พวกเราจะยกมือขึ้นปิดหูแล้ว

“พวกเธอมันพวกเด็กหรือออก ไปนอกห้องเดี๋ยวนี้” เสียงนั้นตวาดฟ้าอากาศ

กันไอนั้นก็มีเสียงดังเก้าอี้ดังครืดคราด ตามด้วยเสียงหัวเราะสีกัก ของเด็กผู้ชาย

“ไม่อยากจะเรียนก็ไม่ต้องเรียน ออกไปเลยยย... ไปนั่งข้างนอกโน้นนน”

พวกผมหน้าขึ้นไม่มอง เด็กผู้ชายสองคน ขึ้น ม.3/3 ห้องเด็กป่วนประจำชั้น ถ้าผมจำไม่ผิด วัยนี้เลยที่เด็กผู้ชายจะมีปัญหาที่สุด ภาพของเด็กนักเรียนที่เดินออกจากห้องด้วยความภาคภูมิใจ มันทำให้ผมคิดถึงตัวเองสมัยก่อน ไม่มีผิด ความที่คือความแตกต่าง ธรรมชาติต่าง ๆ ของเด็กมัธยมสาม การทำตัวมีปัญหาเป็นความที่ แสดงถึงถึงวิสัยทัศน์แห่งอิสระ ตอนนั้นทำไมถึงเือสติดใจแบบนั้น: ทั้งที่เป็นเรื่องที่แสนจะจืดจาง คงเป็นเพราะความเป็นวัยรุ่นสะเมิง

เสียงลากเก้าอี้หยุดที่นอกห้อง ตามด้วยเสียงกึ่งคู่นั่งคุยหัวเราะสีกัก ยังไม่มีที่ท่าว่าจะสำนึกผิด ตามด้วยร้องเพลงของบอดีส์แสมด้วยความภาคภูมิใจ พวกเราปากกาหลง เดินเข้าไปหานักเรียนทั้งคู ครูเสียงรุมยังคงเดือดจัด ตวาดเสียงหวีดแหลมพุ่งไปมาในห้อง ส:ก่อนกับพนักห้อง เด็กส่วนที่หือนั่งรองรับอารมณ์ของครูจนเย็นลงแล้ว จึงค่อยเริ่มการเรียนต่อ เสียงเวลาไปกับเรื่องไม่ใช่เรื่อง แต่เรื่องนี้ผมก็พอจะเข้าใจได้ มันก็น่าโมโหจริง ๆ นะ: ถ้านักเรียนไม่ได้คิดจะเรียน พวกเขาตั้งใจแต่แรกแล้วว่าจะแตกต่าง ไหน ๆ มัธยมสามก็เป็นช่วงสุดท้ายที่จะอยู่ที่นี่แล้ว ปิดฉากให้มันที่ที่สุด ทำตัวให้มีปัญหาที่สุด เป็นทางเลือกที่ดีที่สุดในความคิดของนักเรียน

“ทำไมถึงโดนครูไล่ออกมาล่ะ” พวกผมลงไปตาม พยายามเลือกน้ำเสียงที่เรียนที่สุด เราคุยกันอยู่พักหนึ่ง สิ่งที่นักเรียนตอบทุกอย่างมันตรงกับตัวผมในอดีตมาก

“เรียนไปทำไมครู สมการ ไปตลาดใช้สมการด้วยหรือ บวก ลบ คูณ หาร ก็พอแล้ว”

“ครู ชีวิตมันสั้น สนุกกับเพื่อนดีกว่า เรามีเพื่อน เพื่อนอยู่กับผมตลอด ชีวิตผมโคตรมีความสุขเลย”

ประโยคต่อมา “แม่แต่ตอนนอน พวกเขายังมีเพื่อนคุยจนหลับเลย” ประโยคนั้นส์: ที่ทำให้ผมอยากจะทำไปกอดนักเรียนทั้งสองคนนั้น เพราะว่าพวกผู้ใหญ่ทั้งหลายทั้งมวลไม่เคยสนใจพวกเขา พวกเขาถึงต้องเกาะกลุ่มกันเป็นก้อน กอดและเสพรบมืออุ่นซึ่งกันและกัน เหมือนกันกลุ่มก้อนคนเซ่นเผา ที่รวมตัวล้อมรอบกองไฟ ไม่เช่นนั้นก็เหมือนกับผู้ที่สิ้นหวังบนแพกลางมหาสมุทร รอคอยให้ใครสักคนมาช่วยเหลือ ...ซึ่งแน่นอนว่า “ไม่มี”

ผมเข้าใจในข้อนี้ดี และพยายามตอบคำถามเหล่านั้นที่นักเรียนถาม

“ในเรื่องเดียวกัน...โลกเรามีคนที่มีใจได้สองมุม เรื่องนี้เองก็เช่นกัน นักเรียนสองคิดดู

คนแรกคิดว่า โอ๊ย!!! ชีวิตสั้น จะตายแล้ว อยากทำอะไรก็ทำ ฆ่ามันเถอะ

กับอีกคนคิดว่า โอ๊ย !!! ชีวิตสั้น จะตายแล้ว ต้องรีบทำในสิ่งที่ตัวเองชอบ ทำความดี รักคนรอบข้างให้ได้มากที่สุด

นักเรียนคิดว่าคนไหนมีคุณค่ามากกว่า เป็นที่รักมากกว่า เกิดประโยชน์ต่อสังคมมากกว่า”

.....เจ็บบ..... ตามด้วยเสียงหัวเราะ

ผมพยายามอีกนิด “คนที่ตั้งใจเรียนเลย คิดเลขได้เร็ว เจอโจทย์เลขยาก ๆ เขาไม่ยอมแพ้ ใช้เวลาหำนาคำทำโจทย์เลย กับอีกคนนึงเจอโจทย์เลขยาก ๆ แล้วยอมแพ้ คนไหนมีความพยายามมากกว่ากัน แล้วคิดว่าความพยายามมันสำคัญกับการใช้ชีวิตไหม” ต่อด้วย “ครูไม่คิดหรอกนะว่าสิ่งที่เรียนไปจะไม่ได้ใช้ มันเป็นข้ออ้างของเราที่เรากล้าที่ไม่อยากทำ ไม่อยากพยายาม แล้วก็บอกว่ามีไม่มีประโยชน์ เราแค่ขี้เกียจ แล้วก็กลัวว่าจะทำไม่ได้ ก็เลยไม่ทำมัน”

ระหว่างที่พูดแบบนี้ผมรู้สึกเหมือนกำลังสั่งสอนตัวเองในอดีตอยู่ พร้อมกับตอนตัวเองไปในตัวว่า เราทำสิ่งมาทำอะไรนี่ บางทีผมอาจจะไม่ได้มีแรงบันดาลใจอะไรที่ยิ่งใหญ่อะไรเลย แต่อย่างหนึ่งที่รู้สึกขัดใจก็คือทำไมตอนนั้นเราถึงไม่เข้าใจเรื่องแบบนี้: จริงอยู่ที่เรื่องมันยาก การจะเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของการเรียนกับการใช้ชีวิต เหตุผลว่าทำไมเราถึงต้องเรียนหนังสือ อาจจะยากเกินความสามารถที่จะเข้าใจได้ แต่อย่างน้อย ๆ ก็ไม่เคยมีใครบอกผมเลยว่าจะเรียนไปทำไม แม่แต่คำถามที่ง่ายกว่า เรื่องที่ว่า ‘เราควรทำอะไร’ พวกเราก็ต้องขวนขวายหาคำตอบเหล่านั้นด้วยตัวเอง เรื่องนั้นทำให้ผมแสนเศร้า ประวัติศาสตร์ซ้ำรอยตรงหน้า จริงอยู่ที่ผมผ่านจุดกลับตัวมาได้ แต่เนิ่นนี้เนื่องด้วยสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยในการตกผลึกความคิด แต่นักเรียนเหล่านี้สำ เขาจะมีโอกาสให้กลับตัวได้สักทีที่เดียว

เรื่องนี้อยู่ในหัวผมมานานมาก ทำไมช่วงมัธยมศึกษา นักเรียนถึงไม่ได้ถูกดูแลเอาใจใส่ ทั้งที่จริง ๆ แล้วเป็นช่วงควรได้รับการฝึกฝนทักษะต่าง ๆ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การเข้าสังคม ไม่ใช่ปล่อยให้พวกเขาเหี่ยวเฉาตาย ไร้ความรักบาดความมั่นใจในตัวเอง ไม่มีอัตลักษณ์ให้ยึดเหนี่ยว สุดท้ายสิ่งที่เขาจะยึดเหนี่ยวก็จะกลายเป็นกลุ่มเพื่อน ความศรัทธาของ ออร์โมนวัยรุ่น ความต้องการการยอมรับ และการทำตัวแปลกแยกที่แสนกลวงเปล่า

ที่เขาทำไป เพราะว่าตัวเองแทบไม่มีที่ยืนแล้วต่างหาก ในใจลึก ๆ คงคิดร้องว่า ‘ใครก็ได้ ช่วยเห็นฉันที’ ทั้งที่จำแบบนั้นแล้วแต่ก็ไม่มีใครมองเห็นอะไรแม่แต่นิด

ผมพยายามต่อ มองหน้าเด็กนักเรียนทั้งสองคน “ก็จริง ที่คนเราอิสระในการทำอะไรก็ได้ แต่ว่าถ้าร้องเพลงในห้อง ในขณะที่ครูสอนอยู่ คิดว่าครูที่กำลังสอนอยู่จะรู้สึกยังไง” พวกเขาส่ายส้อมสุดพิ่มือ ปกติผมไม่ได้เอาใจจ้องกับการเกะกะส้อมขนาดนี้ อาจจริง: ผมว่าเรื่องของการพยายามยกคำถามมาให้หักพ่ายคิดเป็นเรื่องที่เป็นพื้นฐานมาก ๆ เลย นักเรียนไม่เคยได้สะท้อนความคิดตัวเองสักเท่าไร พวกเขาก็มั่ว ๆ ทำไม่ได้ดี ตามได้พลบ้าง ไม่ได้พลบ้าง มันจะรู้ได้ทันทีจากน้ำเสียงตอนที่นักเรียนตอบ สุดท้ายนักเรียนทั้งสองคนก็ถอนเสียงอ่อย ๆ ว่า “ครูก็คงไม่ชอบ”

“อิสระที่ทำให้คนอื่นเดือดร้อน เรายังคิดว่าเป็นอิสระอยู่ไหม” ผมถามเป็นคำถามสุดท้าย จากนั้นก็เดินออกมาซึ่งนักเรียนไม่ได้ตอบ ไม่รู้เหมือนกันว่ามันจะได้พลริเปล่า แต่ก็ดีกว่าที่จะไม่ทำอะไรเลย

*W*นกลับมาน เขียนเรื่องนี้ลงในสมุด เพราะโคม่าที่ได้อ่านเรื่องนี้ทำให้รู้สึกคนฟัง เรื่องเรียนง่าย เกิดขึ้นตลอดเวลา เด็กป่วนประจำห้อง เรียนร้องไห้ครูมองเห็นตัวตน คุณครูสอนดีด้วยการตวาดกลับ ไล่ออกไปนอกห้อง เด็กนักเรียนถูกมองในตัวตน มีคนสนใจแล้ว ในที่สุดก็ไม่มีใครสักคนยอมรับ ไม่ ไม่จริงเลย ไม่ได้ใครสนใจพวกเขาเลย

ณัฐกร กิจนโมทัย (ครูสอน)
วิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนมัธยมวัดสุทธธาน

